

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

His, quæ sub modo legati vel fideicommissi relinquuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

jure Ro. nisi ad debitum carnis, vt hic not. & notatur In situ. ad Tertul. in prin. & ff. de ser. fug. l. si. & vide Bar. in l. j. si. per illum ter. ff. de in. ar. & Bal. in l. si in iurta. de nup. & vide Bar. & Jmo. in l. ra. iudi. f. f. cum l. seq. ff. sol. matr. & vide ter. not. in l. pen. ff. de his quibus. vt indig. vbi videtur esse etiam in potestate loceri quo ad reuerentiam.

LEX VII.

- 1 **C**onditio que fit, & que indiuidua.
- 2 **C**onditio indiuidua relata ad plures, quando diuidi possit.
- 3 **C**onditio indiuidua adiecta pluribus qm debeat per oes impleri.
- 4 **I**mplementum vnius quando profit non implenti.
- 4 **P**lures res, & implementum conditionis prodest implenti, & non alij. h. d. Ad euentiam scias quod quedam est conditio diuidua qui consistit in dando quantitatem, & de ista non loquitur ista lex. Est quedam alia conditio indiuidua, & de ista loquitur hic. Tamen conditio ista indiuidua potest assumi duplici modo. Primo conditio indiuidua, que potest esse vna, & communis omnibus exemplum, si feceritis domum, lego centum. Quedam conditio est indiuidua, que est proprie in persona cuiuslibet, quia non potest fieri pro parte, sed est proprie in persona cuiusque, quia alius est ascensus tuis, alius ascensus meus, & de istis duabus potest intelligi hec l. Et Ly. hic recitat petitiorem per. que est multum subtilis, vt l. s. pulchra. Oppo. de l. si quis legata. f. si. de condi. & demon. Sol. hic loquitur in conditio ne indiuidua ibi in ea que est diuidua in f. qua dic. aut ab initio apponitur in personis plurium, & potest diuidi, vt l. in cotraria. At op. in persona vnius, licet ex post facto deueniat ad plures, & non potest diuidi, vt l. cum fundus. f. si. ff. de condi. & demon. Fallit quando legatum scinditur, quia tunc scinditur conditio, vt l. Plautius. de condi. & demon. Fallit quando ex post facto cepit esse impossibile impleri totam, vt l. pen. circa princ. ff. de condi. & demon. f. circa conditionem indiuiduam adiectam pluribus quero p. no. an debeat per oes impleri. Breuiter dic. aut constat de mente testatoris, quid senserit, & stamus certo. In dubio pro vna vnius non habet impedire vt implentem, vt l. si ita fuerit. de manu. test. Quid secundo, vtrum si vnius adimpleat profit alteri non impleri. Dic. aut constat de mente testatoris, & stamus certo aut non. & in dubio videtur velle quod profit tantum impleri, vt hic. & d. si ita fuerit. de manu. test. Vide gl. in f. v. die ibi diuisa. & separatim tamen ceterum in persona cuiuslibet, ipsa tamen de se est indiuidua, & de hoc tamen potest intelligi ista lex.

ADDITIONES.

9 **S**i plures. Circa istam materiam vide omnino Barto. consil. cxxxvj.

LEX VII.

- 1 **C**onditio de dādo, si deficiat per casum, qm habet pro impleta.
- 2 **C**onditio de bādo pecuniam, vel aliam rem dicitur in ista.
- 3 **S**i creditor est in mora recipiendi quando possit iterum petere.
- 4 **U**nquidam tenet adiecta, si cessi vel facto eius, cui debeat dari deficiat pro impleta habetur. secus si facto serui, seruus tamen ad dandum remanet obligatus, qm casu deficiat. h. d. f. In primo dicto habetis quod si illa conditio deficiat per casum habetur pro impleta contra s. co. l. legatū. Et hic videtur dicere, quod speciale est hic in libertate, & vide gl. super verbo h. redem. & vide etiam gl. que incipit, aliud est in contrariis que videtur idem dicere, & hec est specialitas in hoc, qz conditio mista regulariter deficiens per casum, facit dispositionem deficiere, vt l. in testamento. de condi. & demon. l. legatū s. eo. Doct. Ultramon. dicunt, quod hoc non est verum, nec est conditio mista, sed potestariā tū, nam cum consistat in dando lex hz pro certo quod ille, cui debeat dari recipit, vnde debet dici potestariā, et ideo si deficiat per casum, debet haberi pro impleta, vt l. que sub conditione, s. quoties. ff. de condi. insti. & habuistis not. in l. j. s. de insti. & sub st. sub condi. fac. Sed gl. et melius, quā dixerint ipsi f. qz conditio in dādo pecuniam, vel aliam re dē mista. Causa est in l. cū ita datur. de condi. & demon. Secus in conditio de dādo libertatē, vt d. s. quoties. Oppo. si dō dē hic in vltima parte leg. quod seruus remanet obligatus heredi. Contra s. an seruo ex suo facto. l. j. Sol. causa libertatis potest seruo obligari dno. vt l. pro mīse. s. an seruus ex suo facto. Sed contra hoc instatur illud quod est in conditio ne, non est in obligatione, vt l. si quis sub conditione. ff. si quis om. f. caus. test. habuistis not. s. tit. l. i. ff. Sol. Specialis casus, est hic, vt illud, quod est in conditio ne, sit in obligatione. Ratio, quia seruus consequitur libertatem favore speciali contra regulas iuris communis, in hoc granatur, vt teneatur conditionem implere contra regulas iuris communis. Item op. ad hoc casus fortuitus liberat debitorem speciei, vt l. contractus. ff. de reg. iur. & l. si vt certo. s. nunc videndum. ff. commo. hic in fi. dicitur contrarium.

Sol. similiter casus specialis est, hac eadē rōne quā s. C. l. c. op. dē hic quod qm fecit per herede, ipse non poterit decedere potere. Contrarium ff. de statu. libe. l. si peculium b in prin. Sol. Illa l. nihil ad propositum, quia ibi loquitur quando bāndum erat aliteri, non heredi impediendi. Item oppo. ad hoc, & istud est magis, no. si cred. tot est in mora recipiendi vna vice, nihilominus potest iterum petere, vt l. qui decem. in princ. ff. de sol. & l. i. de bito. Sol. dicitur quidā, aliud in contractibus vt ibi aliud in vicinis voluntatibus vt hic, & hoc tenebat Jo. Alij dicit qz immo, ibi, & hic qz heres, qui semel recusauit, iterum poterit petere, nisi res sit amissa, & in hoc videtur residere glo. tua. Istud cōter reprobat per n. f. os hoc, & bene. Nam debet scire quod qm aliquid est in obligatione, tunc si ereditur est in mora recipiendi no extinguitur obligatio, ppter hoc, & ideo volēs iterum petere, potest, nisi res sit amissa, vt in contrario, sine ponamus debitum ex contractu, sine ex vltima voluntate, non curo. Quis aliquid non est in obligatione, sed in conditione, tunc offerēdo ei, cui dari debet statim est impleta conditio. Cū nūqz ille, cui debebat dari, poterit decedere potere, hic est casus hic. R. d. qz deficiat actio, & obligatio. S. an vltimatio habetur pro impleta, si fiat per eum qui non vult recipere. C. Aut ergo pro impleta habita conditio ne dispositio trahitur executione, quo ad ius, & quo ad factum, ita quod nō eripitur aliqua executio alia hois, vt in libertate, & tunc est per exceptionem, non potest sibi cōsultare hic est casus hic. S. si dispositio egerit alia cuius hois executio, puta testator legauit mihi librum, si dō decē, licet herede nolente recipere, & conditio ne habita pro impleta, tamen executio per ius, qz transit in me dominium libri, tū ad huc est necessaria executio hois scilicet, quod mihi tradat, & tunc foret opē exceptionis potest heres consequi illud quod semel repudiauerit, & hoc casu potest dicere verum ista gl. argu. d. qui decem de sol. Istud quod ego dixi videtur contra istum text. Nam hic, quod relinquatur in vim conditionis, est in obligatione, vt ibi. Respon. in obligatione ex vno casu tantum, scilicet, quando seruus fuit impediens casu fortuito, alias non.

ADDITIONES.

- a **A**LEX. Cum quidam. Circa not. hic per Bar. Adde Bar. in l. in testamento. l. si. de condi. & demon. & Bal. hic in l. s. de ius sit. & sub st. sub condi. fac.
- b **A**LEX. Si peculium. Ad intellectum huius legis vide Bar. in l. cum fundum. ff. de condi. & demon. & quod non. l. p. f. si. eo. rit. per Ly. in l. si plures. & ibi Bal. & Bal. post Bar. in l. accepti. in v. & vj. q. de vsu. & fruct. Adde Bal. in l. j. ad fi. de ius sit. sub st.
- * **C**LAVD. DE SETS S. C. C. A. Exceptionis. Secus esset si in modo, pnta quia legatarius ita quod legatarius debet heredi, licet semel sit per heredem, tamen si postea petat, & legatarius recuset, pnta vbi legatarius ita consuluit. Alex. consil. c. m. j. vol.
- c **P. PAV. P. C. P.** Pro impleta. Aliter est in l. si heres cui. ff. ad leg. fal. fm Roma. exclamantem sing. d. r. r. r. inc. est magna quē.
- d **A**LEX. Istum text. In contrarium l. si heres cui. c. r. r. r. rit. & ibi per Jmo. ff. ad l. fal.

a De vsu. & fru. a leg. vel fideicom. Rubr. XLVII.

ADDITIONES.

a **P. PAV. P. C. D.** vsu. & fruct. Vide in hac materia Jmo. consil. c. lxxvj.

LEX VIII.

Egatorum. In legatis, & fideicommissis, si tenetur heres de vltima voluntate testatoris, & fructibus a tempore morte, & vltimum causam non habuit litigandi, h. d. eo. tit. eo. de l. i. l. si quis seruo. l. Titia. S. de ius. Sol. intellige hic a tempore litis contest. non quādo mora pcederat quia tunc tenetur a tempore morte, vt in gl.

LEX VIII.

Duersus. Tenentis meti hāc l. modum faciendi istas estimationes, & istas calculationes, qz quāqz eliguntur arbitri ad hoc faciendum a partibus, vt l. hac edictali. f. s. h. s. illud. de fecun. nupt. c. d. dixi vobis. Quis eliguntur a iudice vt videtur hic, & tunc terminus partibus. Facit ff. si cui plus. quā per leg. fal. l. j. q. tur. Ad istum modum estimandi facit de iure do. imp. l. h. d. De dando isto arbitro ad calculationem facit l. l. ab eo. s. p. h. t. t. l. i. Facit etiam s. de fide. insti. n. l. comparationes.

LEX VIII.

In legatis. Op. de l. greg. de leg. & de l. l. peculium. Sol. Ibi loquitur in alio vniuersale legatum, in quo fructus qui augent gregem seu aliquid vniuersale legatum, cedunt legato a tempore testamenti, hic loquitur in legatis particularibus. C. Oppo. secundum quod fructus